

ZAKON

O REGULISANJU JAVNOG DUGA REPUBLIKE SRBIJE PO OSNOVU NEISPLAĆENE DEVIZNE ŠTEDNJE GRAĐANA POLOŽENE KOD BANAKA ČIJE JE SEDIŠTE NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE I NJIHOVIM FILIJALAMA NA TERITORIJAMA BIVŠIH REPUBLIKA SFRJ

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak regulisanja obaveza po osnovu neisplaćene devizne štednje građana koju su do 27. aprila 1992. godine položili:

- 1) državljani bivših republika SFRJ, osim Republike Srbije, kod banaka sa sedištem na teritoriji Republike Srbije i njihovim filijalama na teritorijama bivših republika SFRJ;
- 2) državljani Republike Srbije kod filijala banaka sa sedištem na teritoriji Republike Srbije, a koje su se nalazile na teritorijama bivših republika SFRJ.

Obaveze iz stava 1. ovog člana odnose se na ostvarivanje pojedinačnih prava državljana iz stava 1. ovog člana.

Obaveze iz stava 1. ovog člana odnose se i na naslednike državljana iz tog stava.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na deviznu štednju iz stava 1. ovog člana koja je u potpunosti isplaćena u skladu sa propisima bivših republika SFRJ na čijoj teritoriji je položena, ili koju su bivše republike SFRJ svojim propisima prenele na druga pravna lica, odnosno konvertovale u druga prava.

U slučaju kada je devizna štednja iz stava 1. ovog člana isplaćena delimično u skladu sa propisima bivših republika SFRJ na čijoj teritoriji je položena, pravo na isplatu preostalog dela te štednje ostvaruje se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Pravo na isplatu iz stava 1. ovog člana, utvrđuje se pojedinačno za svakog deviznog štedišu.

Republika Srbija zadržava pravo potraživanja od država sukcesora SFRJ po osnovu isplata devizne štednje izvršenih u skladu sa ovim zakonom.

Član 2.

Obaveza Republike Srbije po osnovu neisplaćene devizne štednje iz člana 1. ovog zakona predstavljaće njen javni dug danom emitovanja obveznica kojima se ove obaveze regulišu.

Član 3.

Lica iz člana 1. stav 1. tačka 1) ovog zakona ostvaruju pravo na isplatu devizne štednje samo pod uslovom reciprociteta.

Postojanje reciprociteta iz stava 1. ovog člana, utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove pravde.

Član 4.

Obaveza Republike Srbije po osnovu neisplaćene devizne štednje iz člana 1. ovog zakona iznosi do 310 miliona evra i obuhvata:

- deviznu štednju položenu do 27. aprila 1992. godine, umanjenu za izvršene isplate po osnovu propisa iz člana 1. stav 4. ovog zakona;
- kamatu obračunatu po ugovorenoj kamatnoj stopi, odnosno po kamatnoj stopi od 5% godišnje ako se ne može utvrditi ugovorena kamatna stopa – do 31. decembra 1997. godine;
- kamatu obračunatu po kamatnoj stopi od 2% godišnje za period od 1. januara 1998. godine do 31. maja 2016. godine;
- kamatu obračunatu po kamatnoj stopi od 0,5% godišnje za period od 1. juna 2016. godine do rokova dospeća rata obveznica.

Obračun kamate se vrši primenom prostog interesnog računa.

II. NAČIN REGULISANJA OBAVEZA REPUBLIKE SRBIJE

Član 5.

Obaveze prema licima kojima se po odredbama ovog zakona prizna pravo na isplatu devizne štednje iz člana 1. ovog zakona ili njihovim naslednicima (u daljem tekstu: devizne štediše) izvršavaju se u deset jednakih polugodišnjih rata koje dospevaju svakog 31. avgusta i 28. februara, počev od 31. avgusta 2018. godine i zaključno sa 28. februarom 2023. godine.

Član 6.

Radi regulisanja javnog duga, u skladu sa odredbama ovog zakona, Republika Srbija emitovaće amortizacione obveznice bez kupona, koje glase na evro (u daljem tekstu: amortizacione obveznice).

Amortizacione obveznice se emituju u nematerijalizovanom obliku bez kupona i registruju se kod Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti (u daljem tekstu: Centralni registar).

Amortizacione obveznice glase na ime i prenosive su, isplaćuju se u evrima po dinamici iz člana 5. ovog zakona i sadrže unapred obračunatu kamatu iz člana 4. stav 1. alineja četvrta ovog zakona.

Osnovne elemente amortizacionih obveznica propisuje Vlada.

Član 7.

Amortizacionim obveznicama se regulišu obaveze prema deviznim štedišama utvrđene u smislu čl. 4. i 5. ovog zakona.

Obaveze prema deviznim štedišama izvršavaju se konverzijom štednih uloga u amortizacione obveznice.

Konverzija različitih valuta u kojima je položena devizna štednja u evre, vrši se po međuvalutnim odnosima prema srednjem kursu dinara iz kursne liste Narodne banke Jugoslavije koja je važila na dan 1. januara 2002. godine.

Član 8.

Sredstva za isplatu amortizacionih obveznica obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, u skladu sa rokovima i u visini utvrđenim ovim zakonom.

III. POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE PRAVA NA ISPLATU DEVIZNE ŠTEDNJE

Član 9.

Utvrdjivanje prava na isplatu devizne štednje, u skladu sa ovim zakonom, vrši Ministarstvo finansija – Uprava za javni dug (u daljem tekstu: Uprava) na predlog posebne komisije, koju obrazuje Vlada na predlog ministra nadležnog za poslove finansija.

Komisija iz stava 1. ovog člana mora imati najmanje 11 članova, među kojima obavezno moraju biti predstavnici Ministarstva finansija, Uprave, Agencije za osiguranje depozita, Narodne banke Srbije i Državnog pravobranilaštva (u daljem tekstu: Komisija).

Članovi Komisije imaju pravo na naknadu, koja se utvrđuje aktom o obrazovanju Komisije i koja se obezbeđuje iz budžeta Republike Srbije.

Član 10.

Radi utvrđivanja prava iz člana 9. ovog zakona, Uprava će objaviti poziv za prijavu potraživanja po osnovu devizne štednje u „Službenom glasniku Republike Srbije” i u po jednom visokotiražnom dnevnom listu koji se distribuira na celoj teritoriji bivše republike SFRJ.

Poziv iz stava 1. ovog člana objaviće se i na zvaničnim internet prezentacijama Ministarstva finansija, Uprave, Agencije za osiguranje depozita i Narodne banke Srbije.

Poziv iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži način prijave potraživanja, obrazac prijave potraživanja, kome se podnosi prijava, rok za podnošenje prijave, dokumentaciju koja se podnosi uz prijavu i ostale podatke u vezi sa podnošenjem prijave.

Član 11.

Prijava potraživanja može se podneti u roku od godinu dana od dana objavljivanja poziva u dnevnom listu koji se distribuira na celoj teritoriji bivše republike SFRJ iz člana 10. stav 1. ovog zakona.

Po isteku roka iz stava 1. ovog člana gubi se pravo na potraživanje po osnovu neisplaćene devizne štednje iz člana 1. ovog zakona.

Član 12.

Prijava potraživanja podnosi se Upravi na posebnom obrascu.

Uz prijavu potraživanja dostavlja se overena kopija lične karte ili pasoša, kao i original štedne knjižice, pravnosnažnog rešenja o nasleđivanju i izjave deviznog štediša date pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, overene kod nadležnog organa da nije preneo svoju deviznu štednju na drugo lice.

Uz prijavu potraživanja dostavlja se i original potvrde nadležnih organa i institucija bivših republika SFRJ o tome da devizni štediša nije ostvario svoje pravo po osnovu devizne štednje, niti da mu je to pravo priznato od strane bivših republika SFRJ. Ako je devizni štediša položio deviznu štednju u filijalama na teritorijama više bivših republika SFRJ, odnosno ako je menjao prebivalište u više tih republika, dostavlja originale potvrda nadležnih organa svih bivših republika SFRJ na čijoj teritoriji je položio deviznu štednju, odnosno u kojima je imao prebivalište.

U slučaju kada je pravo po osnovu devizne štednje ostvareno delimično, u potvrdi iz stava 3. ovog člana, unose se podaci o visini isplaćenih iznosa i datumima tih isplata.

Nadležni organ i institucija iz stava 3. ovog člana jeste organ, odnosno institucija koju je bivša republika SFRJ ovlastila da izdaje potvrde iz tog stava.

Član 13.

Ukoliko uz prijavu nije dostavljena kompletna dokumentacija iz člana 12. st. 2. i 3. ovog zakona, Uprava će od podnosioca prijave tražiti da u roku od 30 dana kompletira dokumentaciju, a može tražiti i drugu dokumentaciju radi utvrđivanja prava u smislu ovog zakona, uz upozorenje na pravne posledice ako ne uredi prijavu u roku.

Na način iz stava 1. ovog člana postupa se i u slučaju kad podnosilac prijave nije dostavio original štedne knjižice.

U slučaju kad uz prijavu nije dostavljen original štedne knjižice ili iz drugog razloga postoji osnovana sumnja o postojanju potraživanja i njegove visine, Uprava će uputiti podnosioca prijave da kod nadležnog suda u Republici Srbiji pokrene odgovarajući postupak za utvrđivanje postojanja potraživanja i njegove visine.

Uz podnesak iz stava 3. ovog člana podnosilac prijave dostavlja nadležnom sudu dokumentaciju kojom se nesumnjivo dokazuje potraživanje po osnovu štednog uloga i njegove visine.

Utvrđivanje činjenica iz st. 3. i 4. ovog člana u postupku pred nadležnim sudom smatra se prethodnim pitanjem u upravnom postupku, o čemu Uprava donosi odgovarajući zaključak.

U postupku pred sudom, u ime Republike Srbije, učestvuje državni pravobranilac.

Na osnovu pravnosnažne odluke suda donete u postupku iz st. 3. i 4. ovog člana Uprava donosi rešenje po prijavi deviznog štediša.

Član 14.

U postupku utvrđivanja prava na isplatu devizne štednje Uprava, odnosno Komisija može preduzeti dodatne aktivnosti radi provere tačnosti podataka i dokumentacije koja je dostavljena uz prijavu potraživanja.

Banke kod kojih je položena devizna štednja, odnosno njihovi pravni sledbenici, kao i banke koje su u skladu s propisima preuzele poslove u vezi sa isplatom devizne štednje položene kod banaka nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, a kod kojih se vode devizni štedni ulogi, u smislu ovog zakona, dužne su da, na zahtev Uprave, dostave raspoložive podatke o tim ulozima.

Član 15.

Uprava na predlog Komisije utvrđuje pravo na isplatu devizne štednje na osnovu podataka i dokumentacije iz člana 12. ovog zakona koja joj je dostavljena uz prijavu potraživanja i na osnovu podataka i dokumentacije kojom raspolažu banke iz člana 14. stav 2. ovog zakona.

Ako utvrdi da su za to ispunjeni propisani uslovi, Uprava rešenjem utvrđuje pravo na isplatu devizne štednje i visinu potraživanja, odnosno prava na obveznice po tom osnovu.

Ostvarivanjem prava po odredbama ovog zakona devizni štediša se odriče, odnosno gubi pravo na vođenje postupka za utvrđivanje prava i naplatu devizne štednje pred sudom i drugim organom, odnosno organizacijom, uključujući i postupke izvršenja.

Član 16.

O utvrđivanju prava na isplatu devizne štednje Uprava odlučuje najkasnije u roku od 120 dana od isteka roka iz člana 11. stav 1. ovog zakona.

Uprava odbacuje prijavu potraživanja ako uz prijavu ili naknadno nije podneta kompletna dokumentacija, ako je prijava neblagovremena ili je prijavu podnelo neovlašćeno lice, kao i u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Uprava odbija prijavu potraživanja ako nisu ispunjeni propisani uslovi za priznavanje prava po osnovu devizne štednje propisane ovim zakonom.

Akt Uprave donet po prijavi dostavlja se deviznom štediši i državnom pravobraniocu.

Protiv akta Uprave nije dopuštena žalba, ali se može voditi upravni spor.

U ime Republike Srbije upravni spor pokreće Državno pravobranilaštvo.

Na postupak utvrđivanja prava na isplatu devizne štednje shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Član 17.

Po pravosnažnosti rešenja iz člana 15. ovog zakona, Uprava će poništiti original štedne knjižice.

Na osnovu pravnosnažnog rešenja iz člana 15. ovog zakona, banke kod kojih je položena devizna štednja, odnosno njihovi pravni sledbenici, kao i banke koje su u skladu s propisima preuzele poslove u vezi sa isplatom devizne štednje položene kod banaka nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, uz prisustvo deviznog štediša ili lica koje poseduje za to overeno punomoćje deviznog štediša, i stavljanja na uvid poništene štedne knjižice, ili potvrde Uprave da je to rešenje doneto na osnovu odluke suda iz člana 13. st. 3. i 4. ovog zakona (u slučaju kad Upravi nije priložen original štedne knjižice) otvaraju za deviznog štedišu vlasnički račun hartija od vrednosti u Centralnom registru.

Istovremeno sa otvaranjem vlasničkog računa iz stava 1. ovog člana, banke deviznom štediši otvaraju namenski devizni račun na koji se, u rokovima dospeća, prenose sredstva u visini dospele rate.

Član 18.

Vlada će propisati obrazac prijave potraživanja iz člana 10. stav 3. ovog zakona, način obrade dokumentacije iz člana 12. ovog zakona, način vršenja konverzije štednih uloga u amortizacione obveznice, način njihovog knjigovodstvenog evidentiranja, način upisa amortizacionih obveznica u Centralnom registru, izveštavanja i bliže urediti druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava po odredbama ovog zakona.

Poziv za prijavu potraživanja iz člana 10. ovog zakona objaviće se u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će doneti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

IV. POSEBNE ODREDBE

Član 19.

Promet obveznica emitovanih u skladu sa ovim zakonom je slobodan.

Član 20.

Amortizacione obveznice mogu se kupovati i prodavati na regulisanom tržištu i OTC (vanberzanskom) tržištu u Republici Srbiji.

Devize ostvarene prodajom amortizacionih obveznica u smislu stava 1. ovog člana drže se na deviznom računu.

Devize iz stava 2. ovog člana, kao i devize ostvarene naplatom amortizacionih obveznica u roku dospeća, strana fizička i pravna lica mogu slobodno transferisati u inostranstvo.

V. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 21.

Danom stupanja na snagu ovog zakona obustavljaju se sudski postupci za naplatu devizne štednje obuhvaćene ovim zakonom, uključujući i postupke izvršenja.

Član 22.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

108/2016